

Magyar Pszichológiai Szemle

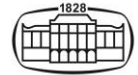

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

AKADÉMIAI KIADÓ

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>
Kéziratok benyújtása: <http://mpsze.edmgr.com/>

A Magyar Pszichológiai Szemle 2021/2-es száma

FIGYELEM - **TEHETSÉG!**

A Magyar Pszichológiai Szemle 2021/2-es száma, Révész György vendégszerkesztésében a **TEHETSÉG** központi témáját körbejárva a tehetség fogalmával, eredetével, mérésével, típusaival, illetve a tehetségazonosítás, tehetséggondozás és tehetségmentés kérdéskörével ismerkedhetünk meg

Honnan indult és hol tart ma a hazai tehetséggondozás a rendszerváltás óta?

Balogh László (Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége) tanulmánya a tehetséggondozás elmúlt három évtizedének változásairól nyújt alapos áttekintést, a rendszerszerű egyéni fejlesztő programok kidolgozásához is megfogalmazva szempontokat. Milyen tehetséggondozási programok működtek Magyarországon az ezredforduló óta, és milyen változások jellemezték ezeket a rendszerváltás évtizedeiben? Milyen befolyást gyakoroltak az iskolarendszer változásai, az iskolai autonómia erősödése? Milyen hatással voltak a társadalmi változások a tehetséggel kapcsolatos attitűdre? Hogyan modellezhető a tehetségfejlesztés gyakorlatának folyamata? Mik a lehetséges gyenge pontjai a jelenlegi hazai tehetséggondozó programoknak? Mennyire érvényesül a rendszerszemlélet, mit lehet még tenni? Ha felkeltették kíváncsiságát a fenti kérdések, érdemes fellapoznia a tanulmányt.

Online hozzáférés: <https://akjournals.com/view/journals/0016/76/2/article-p377.xml>

A „szexi kőbaltá”-tól a Sötét Triádig - A tehetség evolúciós gyökerei és öröklődése

Bereczkei Tamás (Pécsi Tudományegyetem) az átlagon felüli intellektuális, nyelvi, szociális és kreatív képességek evolúciós gyökereit feltáró tanulmányában az evolúciós pszichológia keretrendszerében, a *Szexuális Szelekció Hipotézis*, *Kognitív Fluiditás Hipotézis*, *Machiavelli Intelligencia Hipotézis* és *Szociális Intelligencia Hipotézis* segítségével az alábbi izgalmas kérdésekre keresi a választ: Vannak-e specifikus gének a tehetség mögött? Hogyan választjuk meg a barátainkat? Mítosz-e az öröklődő lángész? Intelligensebbek-e a machiavellisták? Lokalizálhatók-e az intelligenciáért felelős gének? Miért volt szükség az elmeolvasás képességére? Mi fakadhat a gének összjátékának egyedi kombinációjából? Tudják-e egymást gátolni a génjeink? Mindez csak néhány azon izgalmas kérdés közül, amelyekre választ kaphat, aki beleolvass az írásba.

Online hozzáférés: <https://akjournals.com/view/journals/0016/76/2/article-p329.xml>

Magyar Pszichológiai Szemle

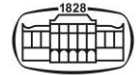

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

AKADÉMIAI KIADÓ

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpszle.edmgr.com/>

„Az agyban dől el” - kreativitás és kimagasló matematikai teljesítmény az idegtudományi vizsgálatok tükrében

Czigler István, Csizmadia Petra, Nagy Boglárka, és Gaál Zsófia Anna (a Természettudományi Kutatóközpont Idegtudományi és Pszichológiai Intézetének munkatársai) tanulmánya a kreativitás és a matematikai tehetség területén mutatja be az idegtudományi kutatások eredményeit, és az azokat megalapozó kísérleteket, egyben izgalmas kísérletet téve a pszichológiai és idegtudományi kategóriák összeillesztésére. Mi zajlik az agyban a kreatív alkotás, vagy elmélyült gondolkodás során? Bejósolható-e a kreativitás, illetve a kimagasló matematikai teljesítmény? Jó úton jár-e a kreativitás kutatása? Milyen laborkörnyezetben vizsgálják a kísérletben részt vevő alanyokat az idegtudományi kutatások során? Melyek az EEG-vizsgálatok legkonzisztensebb eredményei? Milyen folyamatok állnak a megfigyelt alfateljesítmény-növekedés hátterében? Van-e változás az alacsonyabb frekvenciasávok (delta, theta) teljesítményében is? Amennyiben a kérdések felkeltették az érdeklődését a kutatás eredményei iránt, mindenképpen érdemes elolvasnia a tanulmányt!

Online hozzáférés: <https://akjournals.com/view/journals/0016/76/2/article-p291.xml>

Az intelligencia, a kreativitás, a motiváció és ezek összefüggése a tehetséggel

Jávor Rebeka (PTE Közösségi és Szociális Tanulmányok Tanszék), **Révész György** (PTE PI), **Séra László** (PTE Pszichológiai Doktori Iskola) és **Szabó János** (Koch Valéria Iskolaközpont) a kognitív, affektív és motivációs tényezők közötti alapvető kölcsönhatás minél alaposabb vizsgálatát célul tűző megközelítéseket veszik számba alapos és széleskörű áttekintő tanulmányukban, kísérletet téve az alábbi kérdések megválaszolására: Hogyan változott a tehetség fogalma az idők folyamán? Milyen új tesztekkel mérhetők pszichológiai szempontból az intellektuális képességek? Szétválasztható-e az intelligencia és a tehetség? Hogy jelent meg a kreativitás a tehetségazonosításban? Hogy függ össze az egyéni kreativitás a társadalmi és kulturális környezettel? Mivel járulnak hozzá a motivációs pszichológia elméletei a tehetségkutatáshoz? Kik azok a kétszeresen kivételesek?

Online hozzáférés: <https://akjournals.com/view/journals/0016/76/2/article-p259.xml>

A siker reménye és a kudarc félelme a perfekcionizmus tükrében

Olajos Tímea, Hőgye-Nagy Ágnes, Héjja-Nagy Katalin (a Debreceni Egyetem munkatársai) és **Dávid Mária** (Eszterházy Károly Egyetem) empirikus vizsgálatukban a Hewitt–Flett Multidimenzionális Perfekcionizmus Kérdőív (N=446) hazai validálását végezték el, és az alábbi kérdésekre keresték a választ: Jó-e, vagy rossz a perfekcionizmus? Milyen típusai és szintjei vannak? Hogyan mérhető? Összefügg-e a tehetség a tökéletességre való törekvéssel, azaz magasabb-e a tehetségesek perfekcionizmusa? Vannak-e ebben nemi különbségek? Milyen jellemzőkkel bírnak a perfekcionista? Ha

Magyar Pszichológiai Szemle

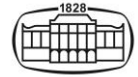

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

AKADÉMIAI KIADÓ

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpszle.edmgr.com/>

önmagunktól elvárjuk a tökéletességet, akkor másoktól is ezt fogjuk várni? Milyen különbségek fakadhatnak abból, ha magunktól várjuk el a tökéletességet, vagy ha számunkra fontos emberekről gondoljuk, hogy ezt várják el tőlünk? Ha kíváncsi a válaszokra, feltétlenül olvassa el a vizsgálat eredményeiről szóló tanulmányt.

Online hozzáférés: <https://akjournals.com/view/journals/0016/76/2/article-p353.xml>

Mennyi időt kell eltöltenünk a munkahelyen, hogy felismerjük a tehetségünket?

Klajkó Dóra, Bakurecz Bonnie, Csapó Gyöngyvér, Fejes Nikoletta, Kázmér-Mayer Szilvia és Czibor Andrea (a Pécsi Tudományegyetem Pszichológiai Intézetének munkatársai) áttekintő tanulmányukban többek között az alábbi kérdésekre keresik a választ a tehetség, tehetségmenedzsment munkahelyi kontextusában: Hogyan mérhetjük, követhetjük, jelezhetjük vissza az egyéni különbségeket a munkahelyen? Mi a tehetség tárgyi, és alanyi alapú megközelítésben? Mindenki jó valamiben, vagy ez csak egy elit, kiválasztott réteg sajátja? Mi a munkahely feladata és felelőssége a potenciálok felismerésében és kibontakoztatásában? Fejleszthető-e a tehetség? Mióta van tehetségmenedzsment a munkahelyeken, és hogy változott az idők folyamán?

Online hozzáférés: <https://akjournals.com/view/journals/0016/aop/article-10.1556-0016.2021.00010/article-10.1556-0016.2021.00010.xml>

Előregedő társadalmak, robbanásszerű technológiai fejlődés, COVID-19 – a tehetségmenedzsment legújabb kihívásai és válaszai

Klajkó Dóra, Kázmér-Mayer Szilvia, Fejes Nikoletta, Csapó Gyöngyvér, Bakurecz Bonnie és Czibor Andrea (a Pécsi Tudományegyetem Pszichológiai Intézetének munkatársai) a tehetségmenedzsment nemzetközi szakirodalmát feltáró tanulmányának fellapozásával a következő kérdésekre kaphatunk választ: Milyen regionális különbségek figyelhetők meg a vállalatok, szervezetek tehetségprogramjai között? Mik a szervezeti tehetségmenedzsment (TM) jellemző eszközei, az elmúlt évtizedek legfőbb változásai, illetve jövőre irányuló tendenciái? Mivel tud a (szervezet)pszichológia hozzájárulni a terület alaposabb, mélyebb megértéséhez? Mi tesz hatékonnyá egy TM programot? Végezetül melyek a terület új perspektívái?

Online hozzáférés: <https://akjournals.com/view/journals/0016/76/2/article-p455.xml>

Mi motiválja a tehetséges tanulókat és mi befolyásolja a motivációikat?

Fodor Szilvia, Páskuné Kiss Judit, Máth János (a Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézetének munkatársai) és **Fehér Ágota** (Károli Gáspár Református Egyetem) egy 2132 fős mintán egy eddig kevésbé alkalmazott módszer, a motivációs háttér kvalitatív vizsgálatával keresik a választ az alábbi kérdésekre, amely a pedagógusokat és

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

AKADÉMIAI KIADÓ

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpszle.edmgr.com/>

szakembereket is támogathatja abban, hogy a motivációs sajátosságok mélyebb ismeretében hatékonyabban tudják támogatni a tehetséges tanulókat:

Milyen szerepet játszanak a tanórán kívüli foglalkozások a tehetséges tanulók életében? Hogyan bontakozik ki a tehetség a környezettel történő komplex interakciók során? Melyek a legújabb tehetségfejlődési modellek? Mi befolyásolja a tanulók motivációját? Mit árulnak el az iskolán kívüli elfoglaltságokban látható motivációs mintázatok a tehetség fejlődésének folyamatáról? Mi az optimális pedagógiai kontextus és melyek az optimális környezeti tényezők a tehetség kibontakoztatására? Milyen összefüggések mutathatók ki az életkor, a befektetett idő és a motiváció kapcsolatában?

Online hozzáférés: <https://akjournals.com/view/journals/0016/76/2/article-p393.xml>

A hazai tehetségazonosítási gyakorlatok egy egyedi példája - a Templeton program

Fodor Szilvia (Debreceni Egyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pszichológiai Intézet) és **Klein Balázs** (Testar Kft) izgalmas tanulmánya a Templeton Program beválogatási folyamatát elemzi, amely egyben fontos hozzájárulás a hatékony és komplex tehetségazonosító rendszerek kialakításához. Mit jelent az erősségközpontú tehetségazonosítás fogalma? Mik az erősségközpontú tehetségazonosítás alapelvei? Milyen lehetőségei vannak a gyakorlati megvalósításnak? Hogyan történik a Magyar Templeton Programba történő beválogatás, és milyen algoritmusai vannak az értékelésnek? Melyek a program újszerű vonásai? Miért fontos az értékelési algoritmusok, illetve a tesztek együttes használata? Hogyan érvényesül a plafonhatás? Előszűrve, vagy együttesen érdemes az eredményeket kiértékelni? Ha felkeltették érdeklődését a fenti kérdések, mindenképpen olvassa el a tanulmányt.

Online hozzáférés: <https://akjournals.com/view/journals/0016/76/2/article-p421.xml>

Az elitizmustól az esélyegyenlőség felé – tehetséggondozás a globalizálódó világban

Győri János (ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar) áttekintő írásában, amely a tehetséggondozás globális trendjeit veszi sorra, az alábbi érdekfeszítő kérdésekre keresi a választ: Mi mindennek kell megfelelnie tehetségpedagógiai szempontból is egy tehetséggondozó programnak? Mik a tehetséggondozás globálisan jelen lévő kihívásai? Melyek a tehetségazonosítás és tehetségfejlesztés egyre dinamikusabbá, komplexebbé váló paradigmái? Mennyiben és hogyan vált komplexebbé a tehetségfejlesztés a fejlesztendő területek, az ágensek, vagy a társadalmi hasznosítás terén? Hogyan történik a vezetői tehetség fejlesztése Keleten és Nyugaton? Miben térnek el a felsőoktatási tehetséggondozási programok a közoktatásban tanulókat, illetve a fiatal felnőtteket támogató programoktól? Lehetséges-e tehetséggondozás online formában? Hogy történik a tehetségevelés a kisebbségi tanulók körében?

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

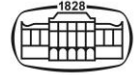
Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpsze.edmgr.com/>

AKADÉMIAI KIADÓ

Online hozzáférés: <https://akjournals.com/view/journals/0016/76/2/article-p477.xml>

Amennyiben bármelyik vizsgálat érdeklí, szeretne kapcsolatba lépni a szerzőkkel, akkor keresse Saád Judit szerkesztőségi titkárt (pszichoszemle@gmail.com).

Amennyiben a 2021/2. számot meg szeretné vásárolni, akkor kérjük írjon az alábbi email címre: customerservice@akjournals.com

Amennyiben egy meghatározott cikk érdeklí, akkor az alábbi linken keresztül tudja megrendelni:

www.akademiai.com

<https://akjournals.com/view/journals/0016/76/2/0016.76.issue-2.xml>

Egyre több cikkünk Open Access, vagyis ingyen is olvasható!

Üdvözlettel,

Prof. Fülöp Márta

Magyar Pszichológiai Szemle főszerkesztője

fulop.marta@ttk.mta.hu

Saad Judit

Szerkesztőségi titkár

pszichoszemle@gmail.com